

Toimitusjohtaja
Ulla-Maija Savolainen

Tietohallintojohtaja
Seppo Savolainen

Logistiikkapäällikkö
Sampo Savolainen

Ensimmäinen idea ei aina ole paras

Ohjelma on osoittautunut hyväksi työväliseksi myös sellaisille, jotka ovat opiskelleet luovaa ongelmanratkaisua, ja osaisivat periaatteessa käyttää ohjelman sisältämiä menetelmiä muutenkin. Heitä ohjelman antama jäntevä ohjaus auttaa työskentelemään systemaattisemmin, jarruttaen mm. kiusausta lopettaa ideointivaihe liian pian, heti ensimmäisen kiinnostavan idean löytyessä. Monet kokemukset ja tutkimustulokset osoittavat, että ideointivaihetta kannattaa venyttää pitkään. Parhaat ideat löytyvät usein vasta, kun kaikki mahdollisuudet jo tuntuvat loppuun tutkituilta. Usein ensimmäisen käyttökelpoisen idean löytäminen houkuttelee puoliväksin kehittämään sitä eteenpäin, ja vielä parempien ideoiden haku loppuu siihen.

Ohjelma on tehty helppokäyttöiseksi, sillä tarkoitus on varata käyttäjän koko aivokapasiteetti ratkaistavan ongelman käsittelyyn, ei ohjelman käytön miettimiseen.

Ohjelman taustalla vuosikymmenien tuotekehittäminen

Innovaatioprosessit ja luova ongelmanratkaisu ovat professori Vilkkon harrastus ja elämäntyö. 70-luvulla Virkkala kehitti luovuutta edistävän ryhmäitsemiskurssin Creativity Development, jota käytettiin aluksi Kone-yhtymässä ja myöhemmin Inskon levittämänä laajalti myös muualla. CD-kurssin kävi noin 5000 henkilöä.

Tietokoneiden yleistyessä 80-luvun alussa Virkkala alkoi kehittää tietokoneohjelmaa, jonka tulisi syöttää ideoiden löytämistä edistäviä vihjeitä ja kysymyksiä teeskentelemättä ymmärtävänsä käsiteltävänä

olevaa ongelmaa. – Eräs ohjelman onnistumiseen vaikuttava osatekijä on se, että suuri osa luovan ongelmanratkaisun systematiikasta on hyvin yleisluontoista, rajoittumatta teknillisiin tai ei-teknillisiin ongelmiin, Virkkala sanoo.

– Annoin ohjelmalle paljon mieltä nimen Idegen, sanoista 'idea' ja 'generate'. Kehittelin sitä vähitellen pitkän 1980-lukua ja jakelin Kone Oy:ssä kiinnostuneille. Myös Insko otti ohjelman markkinoinnin ohjelmaansa, Virkkala kertoo.

Ohjelma säästi heti 200 000 mk remonttikulut

Savolaisen ja Virkkalan tiet yhtyivät 80-luvun lopussa. Virkkala antoi Quick Basicilla kehittämänsä Idegen-ohjelman kokeiltavaksi Savolaiselle, joka kehitti teorioita tietokoneavusteisen luovuuden perusteista. – Se, että olin itse paneutunut aiheeseen, auttoi tunnistamaan Vilkkon Virkkalan Idegenin nerokkuuden sen yksinkertaisuuden ja mustavalkoisen tekstimuotoisen käyttöliittymän läpi, Savolainen sanoo.

Ohjelma miellytti Savolaisen perhettä heti. – Ihastuin ohjelmaan heti kokeiltuani sitä polttavaan väitöskirjaongelmaani. Annoin ohjelman myös vaimoni Ulla-Maijan kokeiltavaksi. Ulla-Maija oli heti myyty ohjelmalle ratkaistuaan talomme remonttiongelman niin, ettei remonttia tarvinnutkaan tehdä ja säästettyämme heti noin 200 000 mk, Tapani Savolainen kertoo ohjelman välittömistä hyödyistä.

Savolaiset tekivät Virkkalan kanssa Idegenistä sopimuk-

sen, jonka mukaan Savolaiset lähtivät jatkojalostamaan ja markkinoimaan ohjelmaa. Kesällä 1989 Savolaiset perustivat tietokoneavusteiseen luovuuteen (Computer Aided Creativity) keskittyneen yrityksen CAC-Research.

Joustavaa tuotantoa parhaimmillaan

Yritys työllistää 1,5 henkeä: Ulla-Maija Savolainen on toimitusjohtaja ja Tapani Savolainen on päätyönsä ohessa Teknillisessä korkeakoulussa yrityksen varatoimitusjohtaja.

CAC-Research on loistava esimerkki joustavan tuotannon yrityksestä. Ohjelmat kootaan tilausten mukaan eikä suuria varastoja pidetä. Oikeastaan koko yritys mahtuu muutamalle tietokonelevykkeelle ja sen voi ottaa mukaansa ja pystytää mihin tahansa, missä on tietokone, puhelin ja faksi.

– Kuluneen viiden vuoden aikana yrityksemme on toiminut punaisessa omakotitalostamme Helsingin Pitäjänmäellä, joka on CAC-Research Oy:n kansainvälinen pääkonttori. Yritys on kyllä tänä aikana laajentunut työhuoneesta jo myös olohuoneen puolelle ja yrityksen toimintaan ovat tulleet mukaan 16-vuotias tietohallintojohtaja Seppo ja 13-vuotias logistiikkapäällikkö Sampo, Tapani Savolainen kertoo.

Yhteyttä eri maissa toimiviin edustajiin pidetään tiiviisti faxilla. Useimmat edustajat ovat itse ottaneet yhteyttä kuultuaan Idegen-ohjelmasta ja matkustaneet pääkonttoriin sopimuksia allekirjoittamaan. Sana on kiertänyt ja myös investoijat ovat ruvenneet ottamaan yhteyttä.

Käyttäjänä Bill Gates ja Esko Aho

CAC-Research Oy:n yritysluvalla maailmalla on melkoinen kontrasti sen koon kanssa. Esimerkiksi syksyllä 1993 CAC-Research kutsuttiin mukaan maailman 500 tärkeimmän tietotekniikkajohtajan tapaamiseen Barcelonaan. Toinen esimerkki: kun Saksassa tehtiin selvitystä, minkälainen kuva siellä on suomalaisista ohjelmistotaloista, Suomesta osattiin mainita nimeltä yksi ohjelmistoyritys – CAC-Research.

Viime vuoden CeBit-messuilla Microsoftin kiireisen toimitusjohtajan Bill Gatesin aikaan mahtui yksi puolituntinen tutustua Idegeniin. Ideoituun ohjelmalla miten Microsoftin myyntiä voisi lisätä, Gates kommentoi ohjelmaa: – I have never seen anything like this before.

Pääministeri Esko Aho otti yhteyttä Savolaisiin kuultuaan uudesta luovaa ongelmanratkaisua stimuloivasta ohjelmasta. Aho valitsi ideoinnin aiheeksi työttömyyden poistamisen Suomesta. Ihan niin suuren ongelman lopulliseen ratkaisuun ei ohjelmakaan pääministerin avustuksella pystynyt. Aho kuitenkin lupasi käyttää ohjelmaa avuksi puheittensa kirjoittamisessa.

➤➤➤ jatkuu sivulla 6

Palkinnolla korostetaan innovatiivisuutta

Suomalainen Insinööriyöpalkinto annetaan vuosittain henkilölle tai työryhmälle, joka on huomattavasti edistänyt teknillistä osaamista Suomessa. Palkittavalle insinööriyölle voi olla tunnusomaista luova panos, omaperäisyys, idean tai teorian käytännön toteuttaminen. Arvioinnissa kiinnitetään huomiota myös liiketaloudellisiin ja kansantaloudellisiin näkökohtiin.

Palkinto jaettiin tänä vuonna 14. kerran ja se oli suuruudeltaan 50.000 mk.